

Interessant, men dog maskulin

Af Thorkil Thorsen

KLUMME

Min kone synes, at vi har brug for nogle nye havemøbler og afsøger de elektroniske kataloger. I varehuset Bilka annoncerer de med et havemøbelsæt af aluminiumsstel og nonwood lameller, som giver et minimum af vedligeholdelse. Som en del af varebeskrivelsen anfører Bilka om sættet, at det er ”moderne, men dog feminint”. Moderne, men dog feminint...

Bilka lover gratis levering. Men det viser sig dog, at dette kun gælder til adresser i Jylland og til adresser på brofaste øer i Danmark.

Kan man ikke få et lille, snoldet havebord gratis til Bornholm, så kan man da til gengæld få en tung, stor og uhandy skulptur til øen, uden at det har kostet nogen af os noget. I forrige uge blev øens nye attraktion opstillet i rundkørslen ved Snorrebakken. Specifikation af varen: To rammer til containere sat oven på hinanden, samt en vejrhane i toppen af den øverste og belagt med bladguld. Materiale: primært jern, som med tiden gerne skulle ruste, hvilket giver et minimum af vedligeholdelse. Vægt: 6 tons.

En supplerende varebeskrivelse kunne lyde: ”Interessant, men dog maskulin”. Eller hvis man skal følge resultatet af læserafstemningen i denne avis og kommentarerne på Facebook: ”Grim, men dog maskulin”.

Brdr. Larsens Legat har skænket skulpturen. Og den har – må man formode – fået myndighedernes velsignelse; af trafiksikkerhedsmæssige grunde tillades nemlig ikke altid udsmykning af rundkørsler. Men her antages det åbenbart, at sikkerheden ikke er truet. Vi får se. De første advarende røster har dog allerede meldt sig; og den første beskyttende halmballe er

anbragt af ukendt gerningsmand. I værste fald er det den rene dødsmaskine, der nu står der på midterøen, mener nogle. Hvis en bilist ikke får bremsset rettidigt, så ryger han eller hun direkte op i skulpturens jernbjælker.

Det er næppe en sådan fatal og ultimativ afsked formanden for Teknik- og Miljøudvalget hentydede til i en pressemeddelelse fra kommunen, hvori han udtalte: ”Der er ingen tvivl om, at rundkørslernes udsmykning vil højne velkomst- og afskedsoplevelsen for både turister og lokale”.

Kunstneren bag skulpturen, Nils Erik Gjerdevik, forklarer, at de to containerrammer symboliserer transporten til og fra øen, mens vejrhane i toppen symboliserer kommunikation og vejrlig. Det er det, et øsamfund er afhængigt af, fortæller han. Som drengen, der i Kejserens nye klæder råbte ”Men han har jo ikke noget på”, kunne man her om containerne råbe ”Men der er jo ingenting indeni”. Det er måske også en del af symbolikken. Bare ikke en særligt positivt ladet. Vores ø har ikke brug for tomme containere, der fragtes frem og tilbage. Vi vil gerne se fyldte containere som tegn på vores driftighed. Men dér har vi som beskuerer selvfølgelig muligheden for selv at putte noget ind, altså i overført betydning. Måske er det netop dét, kunstneren vil med sit værk: At få os alle til at digte videre på det og gå på mental opdagelse i det. At se det fra forskellige vinkler. At tænke ud af boksen.

I øvrigt har kunstneren ikke givet skulpturen noget navn, idet han forventer, at det skal lokalbefolkningen nok selv finde ud af. Folkeviddet har da også tidligere slået til med kælenavne eller øgenavne til bygninger og installationer, som ikke fra starten har haft et navn. Fx er Strygejernet den folkelige betegnelse for et særpræget hus i Sorthat. Forsamlingsbygningen i Almindingen fra 1929 hed ikke fra starten Kyllin-

Men der er jo ingenting indeni

gemoderen. Det navn fik den af folket, som jo så, at bygningens form mindede meget om en kyllingemoder, som er den store bliktragt, man sænker ned over nyklækkede kyllinger i stalden for at give dem varme.

I øvrigt er Kyllingemoderen for nyligt blevet fredet med henvisning til dens kulturhistoriske og arkitektoniske værdier. Noget lignende vil næppe ske for Operaen i Svaneke. Den er ikke en opera, men et relativt nyt havneskur, som har visse ydre lighedstegn med Mærsk Mc-Kinney Møllers folkegave på Holmen i København. Skuret bragte sindene i kog, da det blev opført, fordi man ikke fandt, at dets æstetiske kvaliteter – om nogen – matchede det autentiske bybillede og havnemiljø.

Måske er det folks spontane reaktioner på Snorrebakke-skulpturen, der er det mest

interessante ved den. Mange finder skulpturen grim og hæslig og omtaler den som skrammel. ”Det styggeste kunst ever”, skriver én. Flere stiller også spørgsmålstegn ved, om den overhovedet fortjener betegnelsen kunst. Men det gør den, forklarer direktøren for Bornholms Kunstmuseum, fordi dens bærende tema er udtænkt og bearbejdet i abstrakt form af en kunstner. Så enkelt er det!

Men altså – kunst eller ej – hvad skal jernet hedde? Med tanke på de mange negative reaktioner bliver det næppe et flatterende eller positivt navn, der eventuelt kommer fra folkedybet. De forslag, der allerede er lagt på Facebook, peger i hvert fald ikke i den retning. Men indtil videre hedder den jo ingenting. Og måske er det bedst, at det forbliver sådan i nogen tid, for det kan jo ske, at kærligheden vokser frem sammen med rusten. At maskuliniteten forener sig med det feminine i os.

Jeg tror, at vi kan være mange, der lidt efter lidt kommer til at glæde os over installationen. Sådan er det med mange ting. Man skal lige vænne sig til det. Og ikke straks vende sig væk.

THORKIL THORSEN er efter 40 års frivillig eksil tilbageflytter i 2009. Potentiel pensionist. Pendler mellem lønarbejde som seniorforsker i København og selvstændig konsulentvirksomhed på Bornholm.